

Näyttötutkinnon perusteet

**KIRJANSITOJAMESTARIN
ERIKOISAMMATTITUTKINTO
2005**

© Opetushallitus 2005

Taitto: Pirjo Hilkku

Painopaikka: Edita Prima Oy

Helsinki, 2005

ISBN 952-13-2462-7 (nid.)

ISBN 952-13-2463-5 (pdf)

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

DNO 14/011/2005

MÄÄRÄYS **Velvoittavana
noudatettava**

PÄIVÄMÄÄRÄ 13.5.2005

Voimassaoloaika
1.8.2005 alkaen toistaiseksi

Säännökset, joihin toimivalta
Määräyksen antamiseen perustuu
L 631/1998 13 § 2 mom
A 812/1998 1 § 1 mom

Kumoo määräyksen no **145/011/1995**
Muuttaa määräystä no

KIRJANSITOJAMESTARIN ERIKOISAMMATTITUTKINNON PERUSTEET

Opetushallituksen johtokunta on päättänyt kirjansitojamestarin erikoisammattitutkinnon perusteista, joita on noudatettava 1.8.2005 lukien toistaiseksi.

Tutkintoon tai sen osaan valmistavan koulutuksen järjestäjän on laadittava ja hyväksyttävä koulutusta varten opetussuunnitelma noudattaen, mitä näissä tutkinnon perusteissa on määrätty. Ammattitaidon näytöt on järjestettävä osana valmistavaa koulutusta.

Tutkintotoimikunta, tutkinnon järjestäjä ja koulutuksen järjestäjä eivät voi jättää noudattamatta tutkinnon perusteita tai poiketa niistä.

Todistuksiin merkittävistä tiedoista ja todistusmalleista sekä henkilökohtaisten opiskeluohjelmien laatimisen perusteista määrätään erikseen.

Pääjohtaja

Kirsi Lindroos

Ylitarkastaja

Pertti Pitkänen

SISÄLLYSLUETTELO

1	Luku	
	NÄYTTÖTUTKINTOJEN TEHTÄVÄT JA TAVOITTEET	7
	1 § Näyttötutkinnot	7
	2 § Näyttötutkintoihin valmistava koulutus	7
	3 § Ammattitaidon osoittamistapojen ja tutkintasuoritusten arvioinnin yleiset perusteet	7
2	Luku	
	KIRJANSITOJAMESTARIN ERIKOISAMMATTITUTKINNON MUODOSTUMINEN	8
	1 § Tutkinnon osat	8
3	Luku	
	KIRJANSITOJAMESTARIN ERIKOISAMMATTITUTKINNOSSA VAADITTAVA AMMATTITAITO JA ARVIOINNIN PERUSTEET	9
A.	Pakolliset tutkinnon osat	
	1 § Kirjanvalmistuksen hallinta	9
	a) Ammattitaitovaatimukset	9
	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	9
	c) Ammattitaidon osoittamistavat	13
	2 § Käsinsidonnan hallinta	13
	a) Ammattitaitovaatimukset	13
	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	13
	c) Ammattitaidon osoittamistavat	15
	3 § Työpaikkakouluttajana toimiminen	15
	a) Ammattitaitovaatimukset	15
	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	15
	c) Ammattitaidon osoittamistavat	15
	4 § Suunnittelun ja kehittämisen hallinta	16
	a) Ammattitaitovaatimukset	16
	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	16
	c) Ammattitaidon osoittamistavat	19
B.	Valinnaiset tutkinnon osat	
	5 § Yrittäjyys	20
	a) Ammattitaitovaatimukset	20
	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	20
	c) Ammattitaidon osoittamistavat	23
	6 § Esimiestoiminta	24

a) Ammattitaitovaatimukset	24
b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	24
c) Ammattitaidon osoittamistavat	27
LIITE 1 Graafinen ala	28
LIITE 2 Kirjansitojamestarin ammatin kuvaus	29

1 Luku

NÄYTTÖTUTKINTOJEN TEHTÄVÄT JA TAVOITTEET

1 § Näyttötutkinnot

Näyttötutkinnot ovat ammattitaidon hankkimistavasta riippumattomia. Koulutuksessa, työelämässä ja harrastuksissa hankittua osaamista käsitellään yhtenä kokonaisuutena siten, että osaaminen voidaan hyödyntää tutkinnoissa vaaditun ammattitaidon näytöissä.

Näyttötutkinnot ovat rakenteeltaan modulaarisia. Ne muodostuvat työelämästä ja sen kehittymistarpeista johdetuista tehtäväkokonaisuuksista, joille on ominaista toiminnallisen ja tiedollisen perustan yhteisyys, ammattitaidon monipuolisuus sekä työprosessin ja sen tulosten yhdentyminen. Tutkinnon osa muodostaa ammattipätevyyyden osa-alueen, joka voidaan erottaa luonnollisesta työprosessista itsenäiseksi ja arvioitavaksi kokonaisuudeksi. Näytöt järjestetään ja suoritetaan joustavasti tutkinnon osa kerrallaan. Koko tutkinnon sijasta tavoitteena voi olla myös tietyn tai tiettyjen tutkinnon osien suorittaminen.

Ammattitaitovaatimusten kuvauksen perustana on pätevyystyyppitys, jonka katsotaan parhaiten soveltuvan ammattialalle. Kuvauksessa keskitytään ammatin ydintoimintojen vaatimuksiin, toimintaprosessien hallintaan ja laaja-alaiseen ammattikäytäntöön. Vaatimukset kattavat myös työelämässä tarvittavan kielitaidon ja sosiaaliset valmiudet.

2 § Näyttötutkintoihin valmistava koulutus

Näyttötutkintoihin osallistumiselle ei muodollisesti voida asettaa koulutukseen osallistumista koskevia ennakkoehtoja. Pääsääntöisesti tutkinnot suoritetaan kuitenkin erilaisen valmistavan koulutuksen yhteydessä.

Valmistavan koulutuksen järjestäjän tulee vahvistaa opetussuunnitelma tutkinnojen perusteiden mukaisesti. Koulutus ja siihen sisältyvät näytöt on jäsennettävä tutkinnon osien mukaisesti. Koulutuksen järjestäjän velvollisuutena on järjestää näytöt osana valmistavaa koulutusta. Opiskelijan velvollisuutena on osallistua näyttöihin osana opintojaan.

Ammatillisena peruskoulutuksena suoritettavaan perustutkintoon sisältyvät yhteiset opinnot eivät ole pakollisia koulutuksessa, joka valmistaa näyttötutkintona suoritettavaan perustutkintoon. Niiden tavoitteet tulee ottaa kuitenkin soveltuvin osin huomioon opetussuunnitelmassa ja opetuksen järjestämisessä.

3 § Ammattitaidon osoittamistapojen ja tutkintosuoritusten arvioinnin yleiset perusteet

Näyttöjen arviointi edellyttää järjestelmällistä aineiston keräämistä, päätöksentekoa ja dokumentointia tutkinnon suorittajan ammatillisista ja työtoimintavalmiuksista suhteessa tutkinnon perusteissa määriteltyihin ammattitaitovaatimuksiin ja arvioin-

tikriteereihin. Arvioinnin painopisteen tulee olla tekemisessä ja työssä toimimisessa. Taito tai osaaminen on arvioitava pääsääntöisesti suoraan vastaavasta työtoiminnasta.

Näyttöympäristön tulee olla todellinen tai mahdollisimman realistinen. Arvioinnissa tulee käyttää monipuolisesti erilaisia ja ensisijaisesti laadullisia arviointimenetelmiä kuten havainnointia, haastatteluja, kyselyjä, aikaisempia dokumentoituja näyttöjä sekä itse- ja ryhmäarviointia. Näytöt tulee järjestää tutkinnon osittain siten, että niissä voidaan arvioida ammatinhallinnan kannalta keskeisten tavoitteiden saavuttamista.

Arvioinnin kohteilla ilmaistaan osaamisen alueet, joihin arvioinnissa kiinnitetään erityisesti huomiota. Kohteet tulee kiinnittää ydintaitoihin, työn perustana olevan tiedon hallintaan, työmenetelmien, työvälineiden ja materiaalien hallintaan sekä työprosessin hallintaan. Sekä arvioinnin kohteet että kriteerit johdetaan vastaavan tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksista. Arvioinnin kohteisiin perustuvat arviointikriteerit kuvaavat ja täsmentävät eritasoisia suorituksia. Kriteereillä ilmaistaan kynnykset, joiden avulla erotellaan eritasoiset suoritukset.

2 Luku

KIRJANSITOJAMESTARIN ERIKOISAMMATTITUTKINNON MUODOSTUMINEN

1 § Tutkinnon osat

Kirjansitojamestarin erikoisammattitutkinto koostuu neljästä pakollisesta tutkinnon osasta:

- Kirjanvalmistuksen hallinta
- Käsinsidonnan hallinta
- Työpaikkakouluttajana toimiminen
- Suunnittelun ja kehittämisen hallinta

Näiden lisäksi tutkintoon kuuluu yksi valinnainen tutkinnon osa seuraavista:

- Yrittäjäyys
- Esimiestaidot

Tutkinto on valmis, kun kaikki viisi osaa on suoritettu hyväksytysti.

3 Luku

KIRJANSITOJAMESTARIN ERIKOISAMMATTITUTKINNOSSA VAADITTAVA AMMATTITAITO JA ARVIOINNIN PERUSTEET

A. PAKOLLISET TUTKINNON OSAT

1 § Kirjanvalmistuksen hallinta

KIRJANVALMISTUS

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
Tutkinnon suorittaja tuntee hyvin painotuotteen valmistusprosessin sekä ymmärtää graafisen alan laatuksiteistöä ja osaa soveltaa sitä omaan työhönsä.	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• tuntee hyvin painotuotteenvalmistusprosessin eri vaiheet sekä niissä käytettävät laitteet ja ohjelmat• pystyy arvioimaan painotuotteen laatuun liittyviä tekijöitä painotuotteen valmistuksen eri vaiheissa• osaa suunnitella toimivaa ja palvelevaa kirjansidonnann työnkulkua• osaa hyvin arvioida erilaisten kirjojen sidontalaatua sekä niiden arvoa kirjana• tuntee hyvin asiakkaiden työn laadulle asettamat vaatimukset ja yrityksessään sovellettavan laadunvalvontajärjestelmän.

MATERIAALI- JA KONETUNTEMUS

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
Tutkinnon suorittaja tuntee hyvin tyypilliset sitomokoneet sekä niihin soveltuvat materiaalit.	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• tuntee hyvin kirjansidonnassa käytettävät koneet ja laitteet• hallitsee piensitomon tyypillisimpien koneiden käytön• tuntee erittäin hyvin erilaiset kone-sidontamenetelmät ja niissä syntyvän tuotelaadun• pystyy arvioimaan erilaisten materiaalien laadun sekä osaa tehdä

	materiaalivalintoja <ul style="list-style-type: none"> tietää, mitkä materiaalit toimivat koneissa, mitkä käsityössä.
--	--

SITOMOLAITTEIDEN KÄYNNISSÄPITO

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
Tutkinnon suorittaja ymmärtää koneiden ja laitteiden käynnissäpidon merkityksen sitomotuotannossa.	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> osaa huoltaa piensitomon tyypillisimmät koneet pystyy selvittämään työpaikkansa viimeistelylaitteiden ja niiden ohjaus- ja säätöjärjestelmien häiriöiden ja vikojen aiheuttajat sekä ymmärtää kunnossapitoon liittyviä piirustuksia oikein ymmärtää ennakoivan ja korjaavan huollon eron sekä merkityksen tuotantokoneen elinkaaren kannalta ja pystyy suunnittelemaan ja aika-auluttamaan kunnossapitotehtäviä tietää käynnissäpidon vaikutuksen työturvallisuuteen ja ympäristöön.

KIRJANSIDONNAN TYÖNLAATU

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
Tutkinnon suorittaja ymmärtää kirjansidonnin työnlaadun ja osaa arvioida työvaiheiden laatuvaatimuksia.	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> pystyy arvioimaan eri työvaiheiden onnistumista pystyy tunnistamaan ja arvioimaan eri aikakausien kirjoja, niiden tyylejä ja niissä käytettyä työtekniikkaa pystyy arvioimaan kirjan kunnostamiseen liittyviä tekijöitä ja auttamaan asiakasta kunnostamiseen liittyvissä kysymyksissä.

SOSIAALISET TAIDOT JA ASIAKASPALVELU

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
<p>Tutkinnon suorittaja pystyy työskentelemään työyhteisön jäsenenä ja toimimaan sujuvasti asiakkaiden kanssa.</p>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none">• ymmärtää asiakaspalvelun merkityksen ja roolin yrityksen toiminnassa• pystyy kuvaamaan asiakkaalle kirjan sidonnan historian ja eri aikojen tyyllisuuntauksia sekä niiden vaikutuksen kirjan asuun ja sen koristeiluun• pystyy kommunikoimaan asiakkaan kanssa kirjansidonnan laatuun vaikuttavista tekijöistä• pystyy toimimaan työryhmän jäsenenä ja tarvittaessa johtamaan toimintaa• pystyy toimimaan käsinsidonnan asiantuntijana yrityksen toiminnassa• pystyy ohjeistamaan kirjansidontatyön työtoverille ja antamaan opastusta kirjankorjauksessa.

VIESTINTÄ JA TIETOTEKNIikka

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
<p>Tutkinnon suorittaja hallitsee kirjallisen ja suullisen viestinnän kotimaisella kielellä, tietotekniikan perusteet ja yhden vieraan kielen.</p>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none">• hallitsee valitsemansa vieraan kielen niin, että selviytyy sillä suullisesti sekä kirjallisesti käytännön työtilanteissa• hallitsee asiakirja-asettelun• hallitsee täsmällisen, selkeän asiakielen tarjouspyynnöissä, raporteissa ja muissa kirjallisissa tehtävissä• hallitsee tiedostojen muuntamisen PDF:ksi ja sen suojauksen• hallitsee keskeisimmät toimisto-ohjelmat• osaa tehdä ja vertailla tarjouksia eri tilanteissa• pystyy järjestämään ja ohjeistamaan työn alihankintatyöksi toiseen yritykseen.

YMPÄRISTÖTIETOUS

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
Tutkinnon suorittaja ymmärtää ympäristönsuojelun asettamat vaatimukset yritystoiminnalle.	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• tuntee yrityksessä noudatettavat ympäristönsuojelulliset periaatteet ja osaa tarvittaessa kertoa niistä• pystyy opastamaan muita työntekijöitä yrityksen ympäristöasioissa.

YRITYSTALOUS

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
Tutkinnon suorittaja ymmärtää yritystalouden merkityksen oman yrityksensä kannalta.	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• ymmärtää yrityksen liikeidean ja strategian• tuntee oman alansa suhdanne näkymät sekä pystyy analysoimaan oman yrityksensä toimintaa tilinpäätöslaskelmistä• hallitsee kustannuslaskennan perusteet• pystyy antamaan kirjavalmistuksesta tai kirjankorjaamisesta hinta-arvion.

TYÖTURVALLISUUS

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
Tutkinnon suorittaja tuntee työturvallisuuden, työlainsäädännön ja työhön liittyvien sopimuksien merkityksen yritystoiminnassa.	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• tuntee yrityksen keskeiset työturvallisuustekijät ja -riskit• tutkinnon suorittaja osaa toimia työturvallisuuden ylläpitämiseksi ja lisäämiseksi yrityksessä• tuntee vastuut ja veloitteet työturvallisuusasioissa• tuntee työlainsäädännön ja työhön liittyvien sopimuksien periaatteita siinä määrin, että osaa soveltaa työsopimus-, työaika- ja YT-lain pääkohtia omassa työssään.

c) Ammattitaidon osoittamistavat

Tämän tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset todetaan käytännön työtehtävien yhteydessä. Mikäli tutkinnon suorittaminen omalla työpaikalla ei ole kaikilta osin mahdollista, on näyttö suoritettava siihen soveltuvassa paikassa. Näyttöjä esitetään niin monta, että kaikki ammattitaitovaatimukset voidaan todeta. Ammattitaitovaatimusten toteamista voidaan täydentää keskustelujen ja kirjallisten esitysten avulla. Lisäksi arvioinnin tukena voidaan käyttää tutkinnon suorittajan itsearviointia.

Piensitomon tyypillisimpiä koneita ovat erilaiset leikkauskoneet, taittokone, neulomakone, liimasidontakone, ylösottokone, kultauskone ja vastaavat. Näitä koneita tarkoitetaan myös kohdissa Materiaali- ja konetuntemus sekä Sitomolaitteiden käynnissäpito.

2 § Käsinsidonnan hallinta

TAIDESIDONTA

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
Tutkinnon suorittaja hallitsee taidesidonnan sekä osaa valita ja käyttää materiaaleja sopivasti.	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• osaa suunnitella tietyn aikakauden mukaisen käsinsidotun kirjan, jossa käytetään kyseisen aikakauden koristelu-, nimiöinti- ja työmenetelmiä ja esittämään sille vaihtoehtoisen ratkaisun• hallitsee käsinsidonnan kultaustyöt ja kirjan syrjän kultauksen käsityömenetelmiä käyttäen• hallitsee nahkakoristelun• osaa sommitella kirjan koristelun ja tekstien asettelun• osaa perustella materiaalivalintojaan ja ymmärtää niiden vaikutuksen kirjan kustannuksiin• osaa laatia kirjan valmistus-aikataulun ja valmistaa kirjan• osaa suunnitella ja valmistaa luovuuttaan käyttäen käsinsidontatuotteen, esimerkiksi nahka-adsessin, korurasian tai vastaavia tuotteita.

KIRJAN KORJAUS

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
<p>Tutkinnon suorittaja hallitsee kirjan korjauksen ottaen huomioon kirjan ominaisuudet sekä käyttötarkoituksen.</p>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none">• tuntee eri paperilaatujen koostumuksen ja ymmärtää niiden soveltuvuuden kirjan korjaukseen• osaa purkaa kirjan kunnostamista varten vahingoittamatta sitä tai niin, että sen vahingoittuminen on mahdollisimman vähäistä• osaa paikata rikkoutuneita sivuja ja valita tähän sopivat menetelmät ja materiaalit• osaa paikata rikkoutuneen selän ja kannet sekä valita niihin sopivat menetelmät ja materiaalit• osaa korjata rikkoutuneen kirjan tai kirjastositeen käyttökelpoiseksi niin, että kirjan alkuperäinen sisältö- ja sidonta-asu säilyy mahdollisimman hyvin• pystyy antamaan kustannusarvion korjauksesta• osaa tehdä kirjan säilyttämistä varten kirjankotelon, joka vastaa kirjaa.

KIRJAN KONSERVOINTI

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
<p>Tutkinnon suorittaja ymmärtää kirjan konservoinnin merkityksen ja osaa käsitellä vanhoja materiaaleja.</p>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none">• ymmärtää vanhojen kirjojen ja painotuotteiden historiallisen merkityksen ja tietää konservoinnin ja korjaussidonnan erot• osaa tarvittaessa käsitellä vanhat, uudelleen käytettävät materiaalit (nahka, kangas, paperi) siten, että niiden säilyvyys paranee mahdollisuuksien mukaan• ymmärtää erilaisten säilytysolosuhteiden vaikutuksen paperin, kirjan ja painotuotteen säilyvyyteen

	<ul style="list-style-type: none"> • tietää erilaiset konservoinnin menetelmät ja ymmärtää niiden erot kirjan säilyttämisen ja entistämisen kannalta • tietää, milloin käsinsitoja voi korjata hänelle työstettäväksi annetun kirjan ja milloin sen käsitteleminen edellyttää konservoijan ammatillista osaamista ja erityiskäsittelyä.
--	---

c) Ammattitaidon osoittamistavat

Tässä tutkinnon osassa suunnitellaan ja valmistetaan kirja sekä nahka-adressi, korurasia, kirjan kotelo tai vastaava. Tämän lisäksi suunnitellaan ja tehdään kirjan korjaus- tai konservointityö.

3 § Työpaikkakouluttajana toimiminen

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
Tutkinnon suorittaja ymmärtää koulutuksen merkityksen yritystoiminnassa ja osaa toimia opetus-, opastus- ja perehdyttämistehtävissä ja koulutustilaisuuksien järjestäjänä.	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • osaa ohjata ja opastaa oman suuntautumisalansa työvaiheissa tai uuden ohjelman, koneen tai laitteen käyttöön liittyvissä ongelmissa • osaa laatia suuntautumisalaansa liittyviä koulutusohjelmia ja ohjeita • osaa toimia päävastuullisena perehdyttäjänä ja ohjaajana oman suuntautumisalansa työpaikkakoulutuksessa • kykenee osallistumaan työn oppimisen arviointiin • tuntee oman suuntautumisalansa ammattitutkinnon perusteet.

c) Ammattitaidon osoittamistavat

Kirjansitojamestarin erikoisammattitutkinnon työpaikkakouluttajan perusosaaminen todetaan aidossa työympäristössä normaalien työtehtävien yhteydessä sekä tarvittaessa opetusympäristöksi tarkoitetuissa olosuhteissa. Arvioinnin apuna voidaan käyttää projektitöitä, raportteja tai muita kirjallisia esityksiä sekä suullisia keskusteluita. Myös tutkinnon suorittajan itsearviointia voidaan käyttää ammattitaidon arvioinnin täsmentämisessä. Tarvittaessa näyttö voidaan suorittaa useassa osassa tai kohteessa, kunhan ammattitaito tulee osoitetuksi tutkinnon perusteiden edellyttämässä laajuudessa.

PROJEKTIN ESISUUNNITTELU

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
<p>Tutkinnon suorittaja osaa laatia alustavan suunnitelman syvällistä ammattityön osaamista osoittavasta tuotannollisesta suunnittelu-, kehittämis- tai tutkimusprojektista.</p>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • pystyy arvioimaan toiminta-alueensa toimintojen kannattavuutta ja kustannustehokkuutta sekä havaitsemaan kehittämiskohteita • osaa asettaa omalle ja yhteisön toiminnalle realistisia tuotannollisia ja taloudellisia tavoitteita ja kehittää omaa työtään sekä työpaikkansa työmenetelmiä ja toimintoja • osaa hahmottaa tuotanto-, tutkimus-, kehitys- tai suunnittelu-projektin taustan, tavoitteet, mahdolliset ratkaistavat ongelmat ja työn toteuttamistavan • osaa arvioida projektin toteuttamisessa tarvittavat resurssit, koneet, materiaalit, mittalaitteet ja mahdollisesti tarvittavan muun henkilöstön työpanoksen sekä toteuttamisaikataulun • osaa laatia kirjallisen, jäsennellyn ja aikataulutetun projektisuunnitelman • osaa kuvata suunnitelmansa suullisesti ja perustella sen eri vaiheet, tarvittavat resurssit ja onnistumisen mahdolliset esteet tai vaikeudet.

PROJEKTIN TOTEUTTAMINEN

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
<p>Tutkinnon suorittaja osaa toteuttaa suunnittelemansa vaativan projektin.</p>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • ymmärtää suunnittelemansa projektin edellyttämät teoreettiset sekä tekniset taustatiedot ja osaa lisäksi käyttää hyväkseen tietolähteitä sekä alan asiantuntijoiden palveluja

- tuntee oman organisaationsa arvot ja kulttuurin sekä osaa kytkeä ne luontevalla tavalla oman projektinsa toteuttamiseen
- osaa työympäristössään tehdä suunnittelemansa projektin edellyttämät työsuoritukset, tuotteen valmistamisen tai tutkimustehtävän edellyttämät käytännön kokeet sekä tulosten mittaukset laatimansa projektisuunnitelman mukaisesti
- osaa tehdä tulosten perusteella asianmukaiset johtopäätökset ja arvioida käyttämiensä menetelmien järkevyyden niin tuotteen laadun kuin työn tuottavuudenkin kannalta
- osaa arvioida työn tuloksen ja laadun sekä verrata niitä projektisuunnitelmassa asetettuihin tavoitteisiin
- osaa esittää tarvittavat ja asianmukaiset investointi-, vaihtoehto-, simulointi-, kustannus- tms. laskelmat, riskianalyysin, aikataulut ja resurssitarpeet sekä tehdä tarpeelliset käyttöönotto- ja koulutus suunnitelmat, jos projekti tällaista edellyttää
- osaa laatia kuvauksen siitä, miten suunnitelman tai ehdotuksen käytännön toimeenpano olisi järkevä toteuttaa
- osaa tarvittaessa ohjata projektin tuloksena aikaansaadun suunnitelman toteuttamisen käytännössä ehdotuksensa mukaisesti ja suunnitellussa aikataulussa
- osaa ohjata ja tarvittaessa toteuttaa käyttöönottokoulutuksen
- osaa tehdä tuotantovälineistön tai suunnitelman ylläpidon onnistumisen vaatimat dokumentit
- tuntee työlainsäädännön periaatteita siinä määrin, että osaa soveltaa sekä projektia tehdessään että sen perusteella tehtävissä kehitysehdotuksissa

	<p>työsopimus-, työaika- ja YT-lain pääkohtia ja ympäristönsuojelun periaatteita</p> <ul style="list-style-type: none"> • osaa kuvata suosittelemiensa uusien työ- tai tuotantomenetelmien käyttöönoton mahdolliset vaikutukset yrityksen, sen sidosryhmien ja muun ympäristön toimintaan.
--	---

PROJEKTIN RAPORTOINTI

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
<p>Tutkinnon suorittaja osaa esittää työnsä tulokset kirjallisesti hyvällä suomen kielellä sekä suullisesti selkeästi, havainnollisesti ja vakuuttavasti.</p>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • pystyy laatimaan työnsä tuloksista kirjallisen raportin, joka sisältää mm. ehdotetun ratkaisun toimivuuden arvioinnin sekä toteutus päätösten edellyttämät tiedot, laskelmat, piirroksat, kaaviot ja muut asiat • osaa muotoilla suunnitelman tai ehdotuksen niin, että se esittää asiat ja toteutusmallit yksiselitteisesti ja käytännönläheisesti sekä sisältää arvion ehdotuksen toteuttamisen riskeistä, taloudellisista tai tuottavuushyödyistä ja mahdollisista vaikutuksista henkilöstöön, asiakaisiin ja yrityksen toimintatapoihin • pystyy suullisesti av-välinein tuetun esitelmän tai luennon muodossa esittelemään ja perustelemaan projektin tulokset ja johtopäätökset • pystyy osallistumaan oman yksikönsä tai yrityksensä henkilöstön kehitys- ja koulutus suunnitelman laadintaan ja henkilöstön kouluttamiseen sovellettaessa projektin tuloksia yrityksen käyttöön.

c) Ammattitaidon osoittamistavat

Tässä osassa tutkinnon suorittaja valitsee yhden omaan suuntautumisalaansa liittyvän, syvällistä ammattiosaamista edellyttävän suunnittelu-, tutkimus- tai kehitysprojektin. Projekti tulee valita yhteistyössä tutkinnon suorittajan, työnantajan ja näytön järjestäjän kanssa siten, että tutkinnon suorittaja voi työtä toteuttaessaan osoittaa suuntautumisalansa vaativan erityisosaamisen.

Projekti voi olla esimerkiksi

- kirjanvalmistuksen viimeistelyyn liittyvä tutkimus- tai kehitystyö
- kirjansidonnin laatuun tai tuottavuuteen liittyvä kehitystyö
- tuotannon suunnittelu ja suunnitelman toteuttamisen ohjaus
- uuden tuotantovälineen hankkiminen ja investointisuunnitelman tekeminen
- uuden työmenetelmän kehittäminen, toimivuuden tutkiminen ja käyttöönoton ohjaus
- työn toteuttamisohjeiston laatiminen tai työmenetelmän dokumentointi esimerkiksi laatujärjestelmään
- joku muu vastaava tehtävä, joka vaatii suorittajalta syvällistä ja laaja-alaista ammattiosaamista.

Suunnittelun ja kehittämisen hallinta -tutkinnon osa todetaan aidossa työtehtävässä. Keskeisen arviointiaineiston muodostaa kirjallinen raportti ja siihen liittyvät selvitykset ja esitykset. Myös tutkinnon suorittajan itsearviointia voidaan käyttää ammattitaidon arvioinnin täsmentämisessä.

B. VALINNAISET TUTKINNON OSAT

5 § Yrittäjyys

OMIEN YRITTÄJÄVALMIUKSIEN ARVIOIMINEN

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
<p>Tutkinnon suorittaja osaa arvioida henkilökohtaisia mahdollisuuksiaan ja valmiuksiaan toimia mahdollisesti alan yrittäjänä.</p>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none">• tietää, millaiset henkilökohtaiset valmiudet tukevat yrittäjänä menestymistä ja pystyy tältä pohjalta erittelemään arvojaan sekä arvioimaan omia valmiuksiaan toimia yrittäjänä• osaa laatia itselleen asiantuntijoiden opastuksella kehityssuunnitelman yrittäjänä toimimiseksi.

YRITYKSEN TOIMINTAEDELLYTYSTEN SELVITTÄMINEN

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
<p>Tutkinnon suorittaja osaa tarkastella alaa ja sen tarjoamia yritystoiminnan käynnistämisen ja kehittämisen mahdollisuuksia ja riskejä.</p>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none">• on tutustunut toimialaan niin, että osaa tarkastella sen tulevaisuuden näkymiä ja kehityksen sekä markkinoiden mahdollisuuksia oman yritystoiminnan käynnistämisen kannalta• osaa tarkastella oman mahdollisen yrityksensä toiminnan tuloksellisuutta ja kannattavuutta• osaa tarkastella yrittäjyyttä yrittäjän toiminnan vastuiden ja veloitteiden näkökulmasta• osaa tarkastella yrittäjyyttä myös työnantajana toimimisen näkökulmasta.

LIIKEIDEAN LAADINTA

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
<p>Tutkinnon suorittaja osaa määrittellä toteutuskelpoisen liikeidean ja visioida sen tulevaisuutta.</p>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • osaa määrittellä yrityksensä toiminta-ajatuksen ja liikeidean • osaa määrittää yrityksensä asiakasryhmät, niiden tarpeet ja vaatimukset • osaa arvioida ja vertailla viestintä-tuotteidensa ja/tai -palvelujensa laatua ja omaperäisyyttä markkinoilla • osaa vertailla eri yritysmuotoja ja valita niistä omalle yritystoiminnalleen sopivimman sekä päättää tarvittavista toimenpiteistä • osaa tarkastella tarvittaessa yhdessä asiantuntijoiden kanssa liikeidean taloudellista kannattavuutta • osaa ottaa huomioon yrittäjän sosiaali- ja työttömyysturvaan liittyvät asiat ja säädökset • osaa liikeideaa laatiessaan hyödyntää tietotekniikkaa ja nykyaikaisia tiedonhakumenetelmiä • osaa hoitaa yrityksensä perustamistoimet asiantuntijapalveluja käyttäen.

TALOUDEN SUUNNITTELU

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
<p>Tutkinnon suorittaja osaa suunnitella yrityksensä taloutta.</p>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • osaa määrittää, mitkä tekijät vaikuttavat yrityksen tulokseen ja seurata, miten tulos kehittyy • osaa päättää kannattavan toiminnan rajan, jotta osaa mm. hinnoitella yrityksensä tuotteet tai palvelut • osaa suunnitella ja seurata rahan käyttöä ja rahan lähteitä • osaa hyödyntää tilitoimisto- ja muita talouden hoidon palveluja.

MARKKINOINNIN SUUNNITTELU

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
Tutkinnon suorittaja osaa suunnitella yrityksensä markkinointia.	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• osaa selvittää itse tai asiantuntija-palveluita käyttäen markkinoiden laadullista ja määrällistä kysyntää ja tarjontaa• osaa ryhmitellä asiakkaat ja määrittää yrityksensä asiakaskohderyhmät• osaa valita tuotteilleen parhaat jakelutiet• osaa käyttää hintaa, maksuehtoja ja muita kilpailutekijöitä kannattavasti• osaa yhdessä asiantuntijoiden kanssa suunnitella markkinointitoimenpiteitä ja selvittää niiden hyödyt suhteessa kustannuksiin• osaa seurata asiakastytyväisyyttä ja kehittää toimintaa palautteen mukaisesti.

KIRJANPIDON, VEROTUKSEN JA YRITYSLAINSÄÄDÄNNÖN OSAAMINEN

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
Tutkinnon suorittaja osaa toimia lakien, asetusten ja muiden velvoitteiden mukaisesti.	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• osaa järjestää kirjanpidon hoidon lainsäädännön määräysten mukaisesti asiantuntijoita hyväksi käyttäen• osaa toimia myös muiden yritystään ja sen toimialaa sitovien määräysten mukaisesti• osaa asiantuntijoiden avulla suunnitella pitkäjänteisesti yrityksensä verotusta ja omaa verotustaan sekä hoitaa arvonalisäverotukseen liittyvät asiat oman yrityksensä toiminnan kannalta sekä tuntee eläke-, tapaturma- ja työttömyysvakuutukset ym. sosiaaliturvaan liittyvät asiat• osaa hoitaa omaan yrittäjäeläkkeeseensä ja muut yrittäjän sosiaaliturvaan liittyvät asiat

	<ul style="list-style-type: none"> • osaa hoitaa työnantajalle kuuluvat henkilöstönsä sosiaaliturvaan liittyvät asiat • osaa laatia tavanomaisiin liiketoi- miin liittyvät sopimukset itsenäisesti.
--	---

ASiantuntijapalvelujen käyttö

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
Tutkinnon suorittaja osaa käyttää asiantuntijapalveluja.	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • osaa hakea yrityksen perustamisessa ja toiminnan eri vaiheissa tarvitse- miaan tietoja ja asiantuntija- palveluja.

c) Ammattitaidon osoittamistavat

Yrittäjyysosan näyttökokonaisuus on kirjallinen liiketoimintasuunnitelma, joka sisältää kiteytyneen liikeidean, markkinointisuunnitelman, karkealla tasolla tehdyn kannattavuuslaskelman, talous-, rahoitus- ja verotussuunnitelman sekä mahdolliset tarvittavat sopimusmallit.

Yrittäjyysosan suorittamisessa on keskeistä, että tutkinnon suorittaja osoittaa tiedonhakuun, liikeidean toimivuuden arviointiin sekä suunnitteluun liittyvät valmiudet. Tutkinnon suorittajan on myös osoitettava hallitsevansa yritystoiminnan, verkostoitumisen ja itsensä kehittämisen lähtökohdat. Tutkinnon suorittaja osoittaa valmiutensa suunnitella, toteuttaa ja kehittää yrityksensä toimintaa asiakas- ja markkinalähtöisellä tavalla kokonaisvaltaisesti ja ottaa huomioon tuotekehityksen, markkinoinnin ja tuotannon näkökulmat.

Yrittäjyysosan suorittajalle laaditaan yritysideohahmotelman pohjalta henkilökohtainen näyttösuunnitelma, jossa määritellään täsmennetyt näyttödokumentit ja niiden laajuudet sekä tarvittavat arviointikeskustelut sekä niiden ajankohdat. Näytön arvioijista vähintään yhden on oltava yritystoiminnan erityisasiantuntija.

KÄYTÄNNÖN ESIMIESTAIDOT

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
<p>Tutkinnon suorittaja ymmärtää esimiehen aseman organisaatiossa, ymmärtää ihmisen käyttäytymisen ja erilaisuuden perusteita sekä tietää erilaisten lähestymistapojen merkityksen erilaisissa johtamistilanteissa.</p>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • hahmottaa esimiehen aseman, tehtävän ja vastuun koko organisaatiossa • ymmärtää esimiehenä toimimisen erot erilaisissa johtamistilanteissa • ymmärtää erilaisten sosiaalisten ja psykologisten tekijöiden vaikutuksia ihmisen käyttäytymiseen ja esimiehenä toimimiseen • tuntee työmotivaatioon ja työtyytyvyyteen vaikuttavia keskeisiä tekijöitä ja niiden merkityksen hyvän työilmapiirin luomisessa • ymmärtää päämäärätietoisuuden merkityksen esimiestyössä.

JOHTAMISNÄKEMYS

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
<p>Tutkinnon suorittajalla on näkemys johtamisesta ja esimiestyöstä omassa organisaatiossaan.</p>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • osaa hahmottaa erilaisia johtamisnäkemymiä ja kuvata niiden eroja • tuntee oman organisaationsa toiminta-ajatuksen, arvot ja kulttuurin sekä osaa kytkeä ne luontevalla tavalla esimiestoimintaan.

YHTEISÖTYÖSKENTELYN HALLINTA

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
<p>Tutkinnon suorittaja tuntee tiimien ja muiden ryhmien toiminnan yleisiä periaatteita ja pystyy tarvittaessa johtamaan ryhmän toimintaa.</p>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tuntee tiimi- ja muun yhteisötyöskentelyn yleisiä periaatteita siinä määrin, että pystyy työpaikallaan

	<p>tekemään ehdotuksia työn organisoinnista</p> <ul style="list-style-type: none"> • osaa suunnitella, organisoida ja ohjata oman tiimin tai muun ryhmän toimintaa • pystyy osaltaan tukemaan tiimiä tai muuta ryhmää kehittymään ja ratkaisemaan esiin tulevia ongelmatilanteita • osaa ohjata tiimien tai muiden ryhmien välistä yhteistyötä • osaa arvioida oman itsensä ja ryhmänsä jäsenten ammatillisia ja yhteistyövalmiuksia sekä kannustaa ryhmänsä jäseniä itsensä kehittämiseen • osaa ottaa työsuojelulliset näkökohdat huomioon työn organisoinnissa.
--	---

VUOROVAIKUTUSTAITOT

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
<p>Tutkinnon suorittaja hallitsee esimiestyössä tarvittavan viestinnän ja vuorovaikutuksen perustaidot.</p>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • ottaa vastaanottajan huomioon omassa viestinnässään • pystyy arvioimaan oman viestintänsä toimivuutta • osaa kommunikoida vuorovaikuttaisesti työyhteisönsä jäsenten kanssa • esiintyy vakuuttavasti ja luottamusta herättävästi • osaa antaa rakentavasti palautetta ja ottaa itse palautetta vastaan • osaa viedä läpi kehityskeskustelun ja tiedostaa sen merkityksen yrityksen ja työntekijän tavoitteiden kannalta • osaa toimia puheenjohtajana kokouksissa ja neuvotteluissa.

LUOVUUS JA ONGELMANRATKAISU

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
<p>Tutkinnon suorittaja tuntee luovuuden ja ongelmanratkaisukyvyyn merkityksen esimiestyössä.</p>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • osaa hyödyntää aloitetoimintaa työpaikallaan • osaa käyttää jotain ongelmanratkaisumenetelmää systemaattiseen ongelmanratkaisuun • osaa soveltaa luovan työskentelyn tekniikoita • toimii luovuutta ja ongelmanratkaisukykyä tukevalla tavalla.

TYÖKYVYN YLLÄPITO JA AJAN HALLINTA

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
<p>Tutkinnon suorittaja hallitsee omaa työskentelyään sekä osaa välttää työuupumusta ja kehittää itseään.</p>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tiedostaa fyysisen, henkisen ja sosiaalisen työnkuormituksen rajat ja osaa huolehtia omasta fyysisestä ja henkisestä työkyvystään • osaa arvioida oman työnsä tehokkuutta • osaa analysoida omia heikkouksiaan ja vahvuuksiaan, löytää kehityskohteita ja laatia henkilökohtaisen kehitysohjelman • osaa suunnitella ja kehittää työtään ja ajankäyttöään.

TYÖELÄMÄN PELISÄÄNTÖJEN TUNTEMUS

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
<p>Tutkinnon suorittaja tuntee esimiestyössä tarvittavat lait ja sopimukset ja osaa soveltaa niitä.</p>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tuntee alansa työehtosopimukset sekä työsopimus-, työaika- ja yhteistoimintalain pääkohdat ja osaa soveltaa niitä työssään.

c) Ammattitaidon osoittamistavat

Esimiestoiminnan ammattitaito todetaan aidossa työympäristössä normaalien esimiestehtävien yhteydessä. Arvioinnin apuna voidaan käyttää projektitöitä, raportteja tai muita kirjallisia esityksiä sekä suullisia keskusteluja.

Mikäli tutkinnon suorittaja ei toimi esimiestehtävissä, voidaan arvioinnin pääpaino panna suullisista ja kirjallisista esityksistä muodostuvalle arviointiaineistolle. Käytännön esimiestyötä voidaan tällöin arvioida esimerkiksi määräaikaisen projektin johtamisesta.

Tutkinnon suorittajan itsearviointia voidaan käyttää ammattitaidon arvioinnin täsmentämisessä. Tarvittaessa näyttö voidaan suorittaa useassa osassa tai kohteessa, kunhan ammattitaito tulee osoitetuksi tutkinnon perusteiden edellyttämässä laajuudessa. Näytön arvioijista vähintään yhdellä on oltava esimiestoiminnan kokemusta tai muuta erityistuntemusta.

LIITE 1.

Graafinen ala

Graafinen ala tuottaa ja valmistaa pääasiassa painoviestimiä, sanoma- ja aikakauslehtiä, kirjoja, mainospainotuotteita, julisteita, lomakkeita sekä erilaisia pakkaus tuotteita. Painoviestimien tuottamiseen kuuluu näiden painotuotteiden valmistaminen kaikkine osatyövaiheineen ja välituotteineen, mutta myös alan asiakaspalvelu, markkinointi, ilmoitusmarkkinointi, tietoliikennetehtävät, painoviestimien suunnittelu ja muut toimintaa tukevat ja tehostavat oheistehtävät. Alan tekninen kehitys on nopeaa ja voimakkaasti suuntautunut tietoteknisen informaationkäsittelyn hyödyntämiseen.

Tietotekniikkaa käytetään sekä viestitettävän sanoman kokoamisessa ja muokkaamisessa painoviestimissä käytettävään muotoon että tuotantovälineiden ja prosessien, järjestelmien, tuotantolinjojen ja tehtaiden ohjauksessa. Tietojen siirto- ja käsittelyjärjestelmien hallinta, monimutkaisten järjestelmäohjattujen koneiden ja konelinjojen sekä tuotantovaiheita yhdistävien tehdasjärjestelmien käynnissäpidon hallinta on muodostunut keskeiseksi tehtäväksi graafisella alalla työskenteleville ammattihenkilöille. Graafisella alalla on voimakas kytkentä myös ns. uusiin viestimiin ja monet graafisen alan yritykset tuottavat myös multimediaan ja verkko- viestintään soveltuvia palveluja ja digitaalisia tiedostoja.

Informaatiotekniikka on kehittynyt siten, että perinteiset selkeät rajat informaation luovan tuottamisen, painoviestimien sekä uusien digitaaliviestimien teknisen valmistamisen välillä ovat muodostuneet häilyviksi. Tämä on aiheuttanut graafiselle alalle uhkia, jotka on kuitenkin pyritty muuttamaan uusiksi mahdollisuuksiksi. Kehitysvaativuoksiin on vastattu lisäämällä asiakaspalvelun laajuutta ja tehtäviä sekä kehittämällä osaamista. Ammatillaiset ovat asettuneet uusiin työympäristöihin informaation luovan tuottamisen aloille, esimerkiksi suunnittelu- ja mainostoimistoihin, toimituksiin, toimistojen viestintäosastoille jne.

Perinteisen painamisen ja digitaalisen painamisen (computer-to-print) lisäksi on seuraavia menetelmiä: painopinnanvalmistuksesta suoraan painolevyille tulostaminen (computer-to-plate), painopinnanvalmistuksesta suoraan painokoneessa olevalle painolevyille tulostaminen (computer-to-plate-in-press), digitaalisen painamisen yhteydessä tietokantapainaminen (database-printing) sekä välittömään tarpeeseen painaminen (print-on-demand).

Graafisessa teollisuudessa välittömästi tuotannollisissa työtehtävissä työskentelevät ammattihenkilöt ja heidän ammattiosaamisensa jakautuvat voimassa olevien sopimusten ja alan koulutus- ja tutkintorakenteen mukaisesti neljään laaja-alaiseen ammattialueeseen. Nämä ovat painopinnanvalmistajan, painajan, jälkikäsittelevän koneenhoitajan ja kirjansitojan ammattialueet.

LIITE 2.

Kirjansitojamestarin ammatin kuvaus

Kirjansitojamestarin työtehtävät ovat painotuotannon viimeistelyn alueella. Hänen suuntautumisalueensa voi olla teollisessa kirjansidonnassa, pienyrityksen palvelusitomossa, kirjastoissa tai yksityisyrittäjänä.

Kirjansitojamestarin olennaisimmat toiminnalliset tehtäväkokonaisuudet ovat tuotteen käsinsidonnan suunnittelu ja toteutus, käsinsidontatyön laadun ohjaus ja laadunasettaminen, käsinsidontatyön luova, tehokas ja taloudellinen viimeistely sekä kirjankorjaus huomioiden kirjan historia tai käyttötarkoitus.

Kirjansitojamestarin edellytetään olevan syvällisesti perehtynyt eri aikakausien kirjan käsinsidontaan sekä taidesidonnan laatuun vaikuttavien tekijöiden hallintaan, viimeistelyssä käytettävien pienkoneiden toimintaan, kunnossapitoon sekä erilaisiin kirjansidonnan käyttömateriaaleihin.

Hän osaa yhteensovittaa visuaalisesti ja käytännöllisesti kirjansidonnassa käytettäviä materiaaleja. Lisäksi hänen tulee olla hyvin perehtynyt käsinsidonnan työ- ja ympäristönsuojelun kysymyksiin ja hänen on osattava ottaa ne huomioon käsinsidonnan eri työvaiheissa.

Kirjansitojamestarin tulee pystyä kommunikoidaan hyvin asiakkaiden tai työyhteisön muiden jäsenten kanssa ja tarvittaessa ohjaamaan heitä suullisesti ja kirjallisesti työn tekemisessä ja siinä esiintyvien ongelmien ratkaisemisessa. Lisäksi mestarilla tulee olla taito luontevasti kouluttaa asiakkaita tai oman alansa ammattihenkilöitä oikeiden työmenetelmien käytössä ja hallinnassa niin, että työn tulos on laadultaan hyvä.

Hänen tulee osata raportoida ymmärrettävästi työnsä tuloksista ja sen aikana tehdyistä havainnoista ja tuottaa ohjeita työmenetelmien sekä tuotteiden että toiminnan laadun parantamiseksi. Hänen tulee hallita ammatillinen sanasto, ymmärtää asiakkaan toivomukset painoviestimen asusta ja tehtävän toteuttamisesta sekä osata vastata asiakkaan kysymyksiin. Tarvittaessa hänen tulee myös osata sopia työn tekemisen yksityiskohdista.

Vieraan kielen käytännön kielitaitovaatimus edellyttää, että hän pystyy ottamaan selvää painotuotteen valmistukseen liittyvistä, yhdellä valinnaisella vieraalla kielellä laadituista yleisohjeista, jotka koskevat esimerkiksi painotuotteen kokoa, tuotteen sidontaa, painoksen suuruutta, hyväksymis- tai hylkäämismerkintää ja yksinkertaisia viimeistelyn korjausohjeita. Hänen tulee ymmärtää käyttämiensä yleisimpien tuotantovälineiden vieraskielisetkin työturvallisuutta ja käynnissäpitoa koskevat ohjeet ja osata toimia niiden edellyttämällä tavalla.